

Bir, iki, inşallah, üç

İndi regionlardan, rayon və kəndlərdən gözəli yoxdur, desək, əsla yanılmırıq. Çünki ta oralarda adam qalmayıb, hamısı yığışib gəlib Bakıya. Oralar da qalib azsaylı adamlara. Onlar da rayonlarda demək olar ki, keif edirlər.

Heyif deyil oralar? Şəhər qalxıb işə gedirsən, nə marşrut lazımdı, nə metro. Nə də ki, əsas məsələ-pul... Durub düşürsən yola, 5-10 dəqiqəyə mənzil başındasan, vəssalam. Və yaxud da ki, rayon, şəhər mərkəzinə getmək fikrindəsənsə, marşrutlar Bakıda gördüyümüz marşrutlar qədər sıx da olmur. Yəni ayaq üstündə getməli olsan da, sıxılmadan, əzilmədən, tərləmədən, aşağıya enəndə isə çəlmədən mənzilbaşına çatı bilərsən. Ən əsası isə vaxtın özünə qalır. Nə şəhər sübhün gözündən durub özünü marşruta yetirməli, nə də işdən çıxanda 2-3 saatdan sonra evə çatmalı olursan. Vaxtılı-vaxtında, yerli-yerində...

Vallah, bir atalar misalı var ey, "yel əsib, qoz tökülüb". Bu misalı özünə şüar edənlərin hamısı indi Bakıdadır. Kəndlərimizdə bağlıbağçalı ev-eşiyini atanlar da, işini-gücünü buraxıb qaçanlar da, gözəl, sakit və rahat yaşayışına "yox" deyənlər də, hamısı Bakıdadır. Gəliblər, niyə gəliblər, bilməsək də, gəliblər. Hə, aydındır da. Kənddə mal-qara saxlamaq çətin gəlib onlara. Gəliblər ki, burada rahat bir iş tapıb asanlıqla çörək pulu qazansınlar. "Əşi nə qədər torpaqla əlləşmək olar", deyib qaçıblar Bakıya ki, burada yel əsib işi töküüb küçələrə, birini də onlar götürüb çörək puluna çevirsinlər. "Əşi nə qədər ağacın altının meyvəsini yığmaq olar, nə qədər qoz, badam, fındıq çırpmaq, yığmaq, qabıqdan çıxarmaq, sərmək, qurutmaq, kisələrə doldurmaq, bazara aparmaq, satmaq olar? Gedək Bakıda gün görək", deyib gəliblər Bakıya. "Nə qədər heyvan sağmaq olar, südü pendirə, şora, qaymağa, qatığa çevirmək olar, axı bitdik, tükəndik. Belə də iş olar, düşmüşük. Bu dünyada heç bir gün görmədik", deyib gəliblər Bakıya gün görməyə.

Bakıda da gün görmələri bu olub ki, şəhər mərkəzindən kilometrərlə kənarda, hardasa 2-3 saatlıq məsafədə şəraitəz evlərdə kirayədə yaşamaq olublar, hansı ki, kəndlərimizdə xan sarayı kimi evlərinə qıfıl asıb gəliblər. İşləri də belədir ki, yaşadıqları ərazidən yenə də kilometrərlə uzaqda bir işdir. Günlərinin yarısı yollarda keçir, əllərinə də rayonda aylıq qazanclarının dördə biri gəlir, ya gəlmir.

Bu da Bakı. Arzuların, istəklərin Bakısı. Sən evini-eşiyini qoy gəl, burada nə evin-eşiyin, nə düz-əməlli bir işin olsun. Rayonlarda o gözəllikdə ev-eşiyin boş qalsın, o qədər qazancın əlindən çıxsın. Gəl, burada şəhərin sübhündən qalx ayağa ki, işə çatasan.

Hə, deyəcəksiniz ki, axı nə söyləmək istəyirsən, de, bilək də. Yenə dağı-aranı gəzirsən. Nə edim, gəzməliyəm ki, mətləbə gəlib çıxa bilim də. Yoxsa nə siz mənə, nə də mən sizi anlayaram.

Hə, elə bu səbəblərdən də Bakıda yerin altında da, üstündə də sıxlıqdan ürək partlayır. Məsələn, işdən, dərstdən yorğun-arğın çıxmısan, deyirsən bir az hava alım, elə yaxınlıqdakı dayanacaqdan marşrut avtobusla üz tutum evə. Dayanacağa çatırsan, baxıb görürsən ki, ilahi, bütün şəhər buradadır ki... Avtobuslar dayanır, insanlar özlərini bir təhər ki, ona yetirir, qapılar bağlanır, yola düşür. Məcburən ikincini gözləməli olursan. Gözlə ki, gözləyəsən, ay gəldi ay... Yaxşı, bir xeyli vaxtdan sonra yenə də gözlədiyin o nömrəni avtobusun üzərində görəndə sevincdən az qalır ürəyin partlasın ki, şükür Allah, gəldi. Gedirəm. Bu dəfə fərasətin varsa, gedəcəksən, yoxsa, ta özündən küs. Bu qalır sənəin tərpənişinə. Özünü bir təhər irəliyə ata bildinsə, ayağını avtobusun pilləkəninə qoya bildinsə, deməli, getdin. İçəridə səni əzib suyunu çıxarsalar da, uzun yolu iki yox, bir ayağının üzərində durmalı olsan da, getdin. Yərə enəndə axşamın küləyi səni nə günə salaacaq, onu da ki, Allahdan başqa heç kim bilmir. Sabah qalxıb işə gedə biləcəksənmi, bu da Allahdan başqa heç kim bilə bilməz.

Yaxşı, bu yerin üstü, vəziyyəti bildik. Yerin altına enənlərdən danışaq bir az da. Metrodasan, dayanmısan ki, qatar gələr, səni aparar evinə. Gəlir, niyə gəlməsin ki, gəlməyinə gəlir. Sənə o qatarda yer varmı, bax, məsələ budur. Nə qədər edirsən, qatara minə bilmirsən. Qatar gedir, sən qalırsan. Deyirsən əşi, ikinci gəlsin, nə etməli, bu şəhər belədir də. İkinci gəlir, bu dəfə özünü qabağa verirsin ki, yox ey, mən səhərdən burada dayanmışam, birinci özüm minəcəyəm. Çox təəssüf. Qatardan düşənlər sənə elə bir təkan verirlər ki, üç metr kənara çəkilməli olursan. Bir də baxıb görürsən ki, bu qatar da sənsiz getdi.

Əlac nədir, gözləməlisən. Telefonun da susmur. Evdə səndən nigaran olanlar zəngdir ki, vururlar. Sən də deyirsən ki, vallah, metrodayam. İnanıb-inanmamaq ta qalır onlara. "İnşallah üçüncü qatarla gedərəm", deyib başlayırsan gözləməyə. Başqa əlac yoxdur ki, gözləməkdən başqa. Gözlə, demə ki, bu dəfə gedəcəyəm ta. Dayanmadan-durma-dan inşallah de ki, bəlkə getmək sənə də nəsis ola.

İnşallah, qatara minə bilmək hər kəsə nəsis olsun, AMİN!

Mətanət Məmmədova